

A könyvtári digitalizálás és az ELDORADO

- A „könyvtári digitalizálás”
 - könyvtárban történik
 - a digitalizálás tárgyai a könyvtári gyűjtemények/dokumentumok
 - könyvtárak - „könyvmúzeum”
- A könyvtári digitalizálás tárgya(i)
 - 2D dokumentumok/műtárgyak (kéziratok, fotográfiák, metszetek, katalógus cédulák, plakátok, képeslapok, plakátok, képzőművészeti alkotások stb.)
 - 3D dokumentumok/műtárgyak (glóbuszok, könyvkötések, díszlet-makettek stb.)
 - 2|3D dokumentumok (könyvek)
 - audiovizuális dokumentumok

MIT ?

A „szakadt”, a „kicsi”, a „nagy” a „könyv”

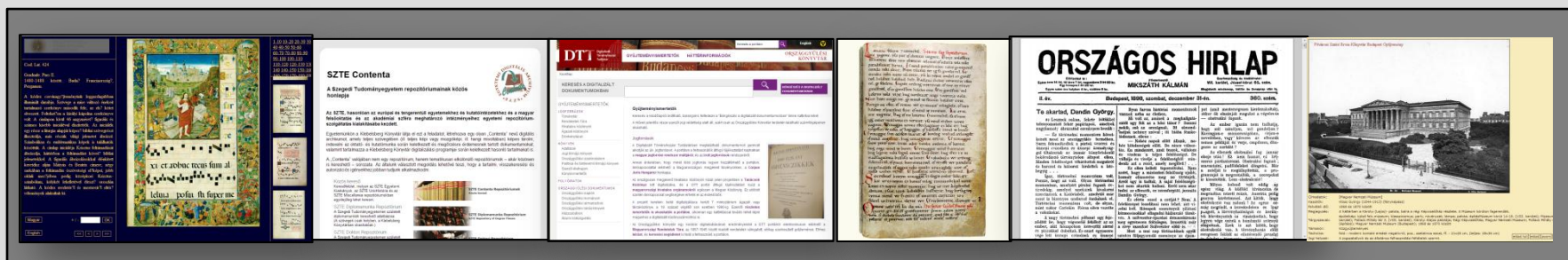

- Általános
 - Csak analóg eredetit lehet digitalizálni
 - A digitalizálás az eredeti nem egy-egy értelmű leképezése
 - A digitalizálás az eredeti egy időbeli állapotát képezi le
- Speciális
 - A MŰ nem analóg
 - A MŰ manifesztációja a SZÖVEG
 - A SZÖVEG analóg
 - Digitalizálni csak SZÖVEGET lehet
 - A digitalizált SZÖVEG a MŰ új manifesztációja

Mennyit?

- „Mindig csak egyet!”
- „Egyesével sokat!”
- Könyvtári célok szerint
 - Egyedi
 - Gyűjtemény/tematikus
 - Tömeges

„Big Data”

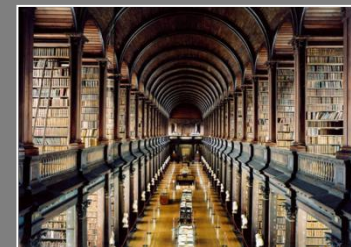

Mivel?

robot szkennerek - Arcanum, OSZK
könyvszkennerek
automata lapadagoló szkennerek
nagyfelbontású fényképezőgépek
nagyformátumú szkennerek
síkágyas szkennerek
fotószkennerek

- Tárolókapacitás
 - Elvben
 - Korlátlan (NIIF, Cloud)
 - Gyakorlatban
 - a tömegessé váló digitalizálás és a tárolókapacitás
 - adatbiztonság
 - adatforgalom sebessége
- Az adatvesztés problémája
 - Tárolás
 - Konverzió
 - Tömörítés
 - Leképezés

- könyvtári leíró szabványok
 - MARC, FRBR, RDA
- digitális objektum leíró és kezelő szabványok, ajánlások
 - DC, METS, XMP
- egyedi és perzisztens azonosítók
 - személy, testület, földrajzi hely, esemény
 - kulturális objektum azonosító
 - digitális objektum azonosítás
- átjárható szabványok, ajánlások > konvergencia
- > aggregáció lehetősége

- Miért?
 - EU 2020 irányelvek
 - Verseny (Google, könyvtárak versenye,)
 - Alapvető könyvtári/könyvtáros feladat
- Hogyan?
 - Szelekció (mindent <> válogatás)
 - Feldolgozottság (feldolgozás nélkül <> tematikusan, kontextus, narratívák)
- Korlátok
 - Szerzői jog
 - Strukturális, szervezeti
 - Pénz

- TÁMOP-3.2.4.B-11/1 – „Tudásdepó-Expressz” - Országos könyvtári szolgáltatások bővítése, fejlesztése az oktatás és képzés támogatásának érdekében
 - Célok:
 - „a szerzői jog által nem védett dokumentumok mellett a szerzői jog által védett könyvtári dokumentumok is eljuthassanak a felhasználókhoz, olvasókhoz, ezzel segítve képzésüket, oktatásukat.”
 - a felhasználók körének növelése („nemcsak könyvtárból, iskolából, de akár otthonról is megrendelhetők a kért anyagok.”)
 - Támogatható tevékenységek
 - szoftverek fejlesztése
 - közgyűjteményi adatbázisok szinkronizálása
 - szükséges eszközök beszerzése
 - képzés
 - Pályázati kiírásban kiemelt feladatok
 - jogszerűség
 - ODR funkcionális kibővítése
 - sokrétű kapcsolat-rendszer a könyvpiac érintettjei között

- **ELDORADO**
 - Feloldás: **E**lektronikus **D**okumentumküldés **O**rszágos **R**endszere, **A**datbázisa és **D**okumentumtára
 - A projekt megnevezése (ELDORADO-projekt)
 - Az Országos Dokumentumellátó Rendszernek a projekt alatt megvalósuló komponensei (ELDORADO-rendszer)
- Támogatás: 250 M Ft
- Ütemezés
 - Megvalósítási szakasz: 2012.11.01 – 2014.10.31.
 - Fenntartási szakasz: 2014.11.01 – 2019.10.31.

„Országos könyvtári információ- és dokumentumszolgáltató rendszer” (2015-)

- A partnerkönyvtárak szerepe
 - adatkínálat bővítés
 - leíró adatok
 - digitális objektumok
 - olvasói információk
- Az ELDORADO-rendszer (ODR) szerepe
 - szerzői jog-kezelés
 - DRM
 - pénzügyi rendszer – elszámolás a partnerkönyvtárakkal
 - kapcsolatot a könyv-piac szereplőivel
 - aggregált adatbázis (MOKKA/ODR)
 - digitalizálás összehangolása

- A közgyűjteményi terület együttműködése kötelező
 - Dokumentum/Műtárgy párhuzamosságok
 - Adatkonvergencia (egyedi és perzisztens azonosítók)
 - Aggregáció lehetősége és igénye
 - Szerzői jogok kezelése
 - Digitális jogkezelés (DRM)
 - Digitalizált anyagok nyilvántartása